

**ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА
БАНКА АД**

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА,
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР
И КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2013

**ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА**

ЗА 2013

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД
ЗА 2013 ГОДИНА НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Преглед, който представя вярно и честно развитието, резултатите от дейностите и състоянието на предприятията, включени при консолидирането като цяло (предприятията от групата), заедно с описание на основните рискове, пред които те са изправени.

2. Всички важни събития, които са настъпили след 31.12.2013 г.

3. Вероятното бъдещо развитие на предприятията от групата като цяло.

4. Действията в областта на научноизследователската и развойната дейност на предприятията от групата като цяло.

5. Брой и номинална стойност на акциите или дяловете на предприятието майка, притежавани от него, от негово дъщерно предприятие или лице, което действа от свое име, но за сметка на тези предприятия.

6. Наличие на клонове на Групата.

7. Използваните от предприятията от групата финансови инструменти, а когато е съществено за оценяване на активите, пасивите, финансовото състояние и финансовия резултат, се оповестяват:

а) целите и политиката на предприятията по управление на финансовия риск, включително политиката им на хеджиране на всеки основен тип хеджирана позиция, за която се прилага отчитане на хеджирането, и

б) експозицията на предприятията от групата по отношение на ценовия, кредитния и ликвидния риск и риска на паричния поток.

ИНФОРМАЦИЯ:

Точка 1:

Докладът за дейността на консолидирана основа обхваща дейността на Групата, състояща се от „Централна кооперативна банка“ АД, София (ЦКБ АД, "Банката-майка") и контролираните от нея дъщерни дружества „Централна кооперативна банка“ АД, Скопие, ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД (“дъщерни дружества”).

ЦКБ АД е регистрирано по УСД № 56 с решение на Софийски градски съд (СГС) от 28.03.1991 г. като "Централна кооперативна банка" ООФ (ООД), преобразувано в акционерно дружество с решение на СГС от 15.10.1992 г.

Банката е вписана в Търговския регистър при Агенцията по вписвания с ЕИК 831447150.

ЦКБ АД е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД е гр. София, адрес на управление: гр. София, ул. "Г. С. Раковски" № 103, телефон: 9266 266 електронен адрес(e-mail): office@ccbank.bg, електронна страница в Интернет (web-site): www.ccbank.bg.

От 04.03.1999 г., ЦКБ АД придобива статут на публично дружество, чиито акции се търгуват на „Българска фондова борса - София" АД /БФБ/.

Към 31.12.2013 г. Банката-майка притежава 3 дъщерни дружества – 87.35 % от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, 56.20 % от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”) гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и 100 % от капитала на “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕООД.

Участие в Централна кооперативна банка АД, Скопие бе придобито през 2008 година след покупка на акции, провеждане на търгово предложение и увеличаване на капитала на дъщерното дружество. През декември 2009 г. „ЦКБ АД, Скопие" изтегли 208 броя собствени акции.

„ЦКБ АД, Скопие" е основана като Силекс банка АД, Скопие на 05.12.1992 г. Регистрирана е в Съда на гр. Скопие на 02.06.1993 г. ЦКБ АД, Скопие е учредена за неопределен срок. Седалището на ЦКБ АД, Скопие е Република Македония, гр. Скопие, адрес на управление: ул. Градски парк, Бр. Градски стадион ББ Скопие-център, телефон: +38923249302; факс +38923249303, електронен адрес (e-mail): info@ccbank.mk, електронна страница в Интернет (web-site): www.ccbank.mk.

През м. септември 2001 г., Силекс банка АД, Скопие се слива със Земеделска банка АД, Скопие.

На проведеното на 16.10.2008 г. Общо събрание на акционерите на Дъщерното дружество, последното е преименувано на Централна Кооперативна Банка АД, Скопие. Промяната е вписана в Централния Регистър на Република Македония под № 02-3647/2 от 10.12.2008г, БУЛСТАТ 4640063, Данъчен номер 4030993182959.

На 3 януари 2011 година се осъществява вливане на „Статер банка” АД Куманово в „Централна кооперативна банка” АД Скопие, като след тази дата всички активи и пасиви на „Статер банка” АД Куманово, като преобразуващо се дружество преминаха към „Централна кооперативна банка” АД Скопие, приемащо дружество. От същата дата с Решение на Централния регистър на Република Македония „Статер банка” АД Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на „Централна кооперативна банка” АД Скопие е разпределен в 553 087 броя обикновени акции с номинал 41,2069 евро, от които 483 121 броя обикновени акции, представляващи 87,35 % от капитала, са притежание на Банката-майка.

ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк” гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация е основана през март 1992 година на базата Вахитовското отделение на Държавната банка на СССР. Регистрирана от Централната Банка на РСФСР (номер на държавна регистрация: 1732, дата на държавна на регистрация: 27 март 1992 г.).

ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк” гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация е самостоятелна, универсална кредитна институция с адрес на управление: Руска Федерация, Република Татарстан, 420043, г. Казан, ул. Вишнеская, д.24, телефон: +78432380339; факс +78432380756; електронен адрес (e-mail): tib@tib.ru; електронна страница в Интернет (web-site): www.tib.ru.

През май 2012, ЦКБ АД придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2012 Банката притежава 16,425,981 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 55,93 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк” гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013г. „Централна кооперативна банка” АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

През март 2014г. ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк” променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е учредено на 22.11.2006г. и притежава лиценз за управляващо дружество № 24-УД от 18.01.2007г. на Комисията за финансов надзор. Дружеството има седалище и адрес на управление: 1000 гр. София, ул. Стефан Караджа № 2, телефон: +359 2 981 73 89, ЕИК 175225001, електронен адрес (e-mail): office@ccbam.bg, електронна страница в Интернет (web-site): www.ccbam.bg. Собственик на 100% от капитала на управляващото дружество е Централна Кооперативна Банка АД, която през четвъртото тримесечие на 2011 г. придоби 500 000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка.

АКТИВИ

Към 31.12.2013 г. балансовата стойност на активите на Групата е 3, 975,839 хил. лв. Прямо същият период на миналата година балансовата стойност на активите се увеличава с 393,099 хил. лв. или 10.97%.

Структура на активите

Паричните средства - в каса и салда в Централните банки формират 24.52% от балансовото число, при 25.91% година по-рано. Средствата в сметки при банки-кореспонденти и краткосрочни депозити са с тегло 6.61% от балансовото число, при 4.81% година по-рано. Вложенията под формата на ценни книжа, включващи правителствени облигации, корпоративни облигации, акции и компенсаторни

инструменти, които са инструмент за подобряване на доходността на Групата, представляват 15.87% от активите, при 15.99% за 2012г. Към 31.12.2013 г. размерът на кредитите формира 46.80% от активите. През 2012 г. размерът на кредитите е 46.11% от балансовото число.

Според вида на валутата в която са отпуснати, brutните кредити и аванси на клиенти към 31.12.2013 г. са: 50.36% левови, а 49.64% са в чуждестранна валута, а според типа на клиента: 84.78% са кредити на предприятия, а 15.22% са кредити за населението.

Качеството на кредитния портфейл е много добро - редовните експозиции заемат над 95.14%, необслужваните експозиции са с дял 0.99%. През 2013 г. обезценките за несъбираемост намаляват и достигат 33,712 хил.лв.

Дълготрайните активи на Групата заемат дял от 3.12% от общата сума на активите ѝ.

ПАСИВИ

Към 31.12.2013г. общата стойност на задълженията на Групата на консолидирана основа е 3,599,935 хил.лв. Те заемат приблизително 90.55% от общите пасиви. Нарастването им за годината е 11.90%.

Структура на пасивите

Групата поддържа стабилна структура на привлечените средства, която ѝ позволява да не е зависима от външно финансиране.

Основният източник на привлечен ресурс са привлечените средства от други депозанти – граждани, предприятия и други депозанти, достигащи 3,481,436 хил.лв. в края на 2013 година. Техният дял в общите задължения на Групата е 96.71%. Привлечените средства от финансови институции под формата на депозити и кредити са 0.79% от общите задължения.

Собственият капитал на Групата е на обща стойност 375,904 хил.лв.

Нарастването на собствения капитал спрямо 2012г. е с 2.77% и е вследствие на формираната през годината печалба и резерви.

ФИНАНСОВ ПРЕГЛЕД

Към 31.12.2013г. одитираният финансов резултат на Групата е нетна печалба в размер на 12,222 хил. лв. През 2012 г. Групата е реализирала одитирана нетна печалба в размер на 10,812 хил. лв.

Нетният доход от лихви за 2013г. възлиза на 63,323 хил. лв., при 58,320 хил. лв. за 2012 г. Нетният доход от такси и комисиони, реализиран от Групата през 2013 г., достигна 37,961 хил. лв., спрямо 35,488 хил.лв. година по-рано.

Разходите за дейността през 2013 г. отбелязват ръст от 4.01% в сравнение с равнището им от края на 2012 г. и достигат абсолютно изражение от 121,949 хил.лв. Разходите за персонала са 31.79% от тези разходи, като отбелязват лек спад спрямо година по-рано. Административните и други разходи на Групата достигат 66,688 хил.лв. при 61,673 хил.лв. година по-рано.

ОСНОВНИ РИСКОВЕ

Рискът е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните. Спецификата в банковия отрасъл

извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск. От особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, чрез оценка на външна и вътрешна среда, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла, рентабилност на операциите. От средата на 2013г. в дейността си по управление на риска Групата прилага Споразумение Базел III – Директива 36/2013 и Регламент 575/2013 на Европейския Парламент и Съвета за управлението на кредитния риск и капиталовото покритие на операционния риск.

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и гр пи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Групата ежесечно извършва оценка на рисковата експозиция, произтичаща от кредитния портфейл, като класифицира и провизира кредитите в него съгласно изискванията на МСФО. Обект на постоянно наблюдение и отчитане са големите кредитни експозиции по Наредба № 7 на БНБ.

Ликвиден риск - вероятността от затруднение на плащанията поради несъвпадение във времето на входящите и изходящите парични потоци. Групата управлява своите активи и пасиви по начин, който ѝ гарантира, че редовно и без забава може да изпълни ежедневните си задължения, както в нормална банкова среда, така и в условията на криза.

Пазарен риск - вероятността от възникване на загуба за Групата в резултат на неблагоприятно изменение на валутни курсове, пазарни цени и лихвени проценти.

Операционен риск - вероятността от преки или косвени загуби произтичаща от неадекватно функциониране или прекъсване на дейността на вътрешни за Групата процеси, системи или персонал.

Управлението на риска в ЦКБ АД се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

1. Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;

2. Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска:

- Комитет за управление на активите и пасивите;
- Кредитен съвет;
- Комитет за наблюдение, оценка, класификация и прекласификация на рискови експозиции (КНОКПРЕ).

3. Изпълнителни директори и Прокуррист - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;

4. Дирекция "Анализ и Управление на риска" - извършва оперативно дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РИСК, ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ И РЕНТАБИЛНОСТ към 31.12.2013 г.

- Редовни експозиции – 95.14%;
- Необслужвани експозиции – 0.99%;
- Акционерен капитал - 113,154 хил.лв.

КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ

Към месец декември 2013 г. „БАКР – Агенция за кредитен рейтинг” АД запази дългосрочния рейтинг на финансовата сила на „Централна кооперативна банка” АД **ВВВ-** и краткосрочен рейтинг **А-3, перспектива „стабилна”**. Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на финансова сила на банка. От 2011г. БАКР е първата българска пълноправна рейтингова агенция, регистрирана в Европейския Съюз. Комисията за финансов надзор (КФН) и Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) регистрираха „Българска агенция за кредитен рейтинг” АД по смисъла на Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа относно агенциите за кредитен рейтинг.

- Дългосрочен: **ВВВ-**
- Перспектива: **Стабилна**
- Краткосрочен: **А-3**

Точка 2:

След датата, към която е съставен годишният консолидиран финансов отчет за 2013 не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Банката.

Точка 3:

През 2013 година, Групата ще продължи да следва своя път на развитие. Основен акцент ще е предоставянето на банкови услуги за населението – потребителски и ипотечни кредити, банкови карти и базирани на тях услуги, електронно банкиране и разплащателни услуги. В същото време Групата ще развива и предлагането на услуги за корпоративни клиенти и Малки и средни предприятия и свързаните с тях програми за усвояване на средства от структурните фондове на Европейския съюз.

Точка 4:

Банката-майка и нейните дъщерни дружества не развиват научноизследователска или развойна дейност.

Точка 5:

Към 31.12.2013 г. дъщерните дружества не притежават акции на предприятието майка.

Към 31.12.2013 г., ЦКБ АД притежава 11 броя собствени акции на номинална стойност от 1 лев всяка една, представляващи 0,0000097 % от капитала на Банката.

Точка 6:

Към 31 декември 2013 дейностите на Групата се извършват, като следва:

- Към 31.12.2013 г., дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 49 клона и 221 банкови офиси в България и 1 клон в Република Кипър.
- ЦКБ АД, Скопие работи с 5 клона и 18 офиса разположени на територията на Република Македония.
- ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ – чрез главен офис в г.Казан, и 9 допълнителни офиса, разположени на територията на Република Татарстан.
- ЦКБ Асетс Мениджмънт – чрез централен офис и клоновата мрежа на ЦКБ АД.

Точка 7:

Притежаваните от Групата финансови инструменти са: ДЦК, корпоративни облигации, акции, дялове в договорни фондове и компенсаторни записи на обща стойност преди обезценка 631,066 хил. лв и представляват ценни книжа и деривати за търгуване, финансови активи отчитани по справедлива стойност, финансови активи за продажба и финансови активи до падеж.

Групата притежава ДЦК на Правителството на Р България, на Правителството на Р Македония, на Правителството на Руската Федерация и на правителства от ЕС на обща стойност преди обезценка 380,617 хил.лв., корпоративни ценни книжа - облигации на български и чуждестранни емитенти на стойност преди обезценка съответно 94,462 хил.лв. и 50,237 хил.лв., както и капиталови инструменти, представляващи акции в търговски банки, търговски дружества, дялове в договорни фондове и други, на обща стойност преди обезценка 92,653 хил.лв.

Групата не счита, че съществува съществен кредитен риск, свързан с облигационните инструменти на Правителствата на Р България. По-голямата част от тези инструменти са с фиксиран лихвен процент и промяната в пазарните лихвени нива не се отразява на лихвените приходи от тях.

Чуждестранните държавни облигации в размер на 43,254 хил. лв. излагат Групата на кредитния риск на съответната държава емитент.

Корпоративните облигации на български емитенти са изложени на кредитен риск свързан с възможността на емитентите да изпълняват своите задължения. Размерът му е до общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа са с фиксиран лихвен процент и са изложени на риск от спадане на стойността им при повишение на пазарните лихвени проценти.

Притежаваните от Групата капиталови инструменти са изложени на ценови риск до размера на общата стойност на притежаваните книжа. По-голяма част от тези книжа се търгуват на Българска фондова борса. Доколкото индексите на борсите са волатилни, е възможно понасянето на загуби, вследствие спад цените на търгуваните на борсата книжа и отрицателни преоценки на притежаваните от Групата капиталови инструменти.

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапи на открития пазар. Основният обем от тях са позиции на клиенти на Групата по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Групата. Спекулативните позиции на Групата в дериватни инструменти, търгувани за собствена сметка, са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти и не представляват значителен дял, а Групата не е изложена на съществени рискове, произтичащи от тези инструменти.

От гледна точка на естеството на дейността на ЦКБ АД други съществени фактори, свързани с финансови инструменти, не оказват влияние за оценка на активите, пасивите, финансовото състояние и резултат на дружеството.

София,
Дата: 30 април 2014г.

ГЕОРГИ КОНСТАНТИНОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТИХОМИР АТАНАСОВ
ПРОКУРИСТ

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН КОНСОЛИДИРАН
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2013**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на Централна кооперативна банка АД

Доклад върху консолидирания финансов отчет

Ние извършихме одит на приложения консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД (“Банката”) и нейните дъщерни дружества (общо “Групата”), включващ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2013 и консолидираните отчет за всеобхватния доход, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другата пояснителната информация.

Отговорност на ръководството за консолидирания финансов отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз, както и за система за вътрешен контрол, която ръководството счита за необходима за изготвянето на финансови отчети, които да не съдържат съществени отклонения, независимо дали те се дължат на измама или на грешка, се носи от ръководството.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този консолидиран финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко консолидираният финансов отчет не съдържа съществени грешки.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени в консолидирания финансов отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени отклонения в консолидирания финансов отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на консолидирания финансов отчет от страна на Групата, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на Групата. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне на консолидирания финансов отчет.

Делоит се отнася към едно или повече дружества - членове на Делоит: Туш Томацу Лимитид, частно дружество с ограничена отговорност (private company limited by guarantee), регистрирано в Обединеното кралство, както и към мрежата от дружества - членове, всяко от които е юридически самостоятелно и независимо лице. За детайлна информация относно правната структура на Делоит Туш Томацу Лимитид и дружествата - членове, моля посетете www.deloitte.com/bg/za_nas.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/bg/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение консолидираният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Групата към 31 декември 2013, както и финансовите ѝ резултати от дейността и паричните потоци за годината, приключваща на тази дата, в съответствие с МСФО, приети от Европейския съюз.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен консолидиран доклад на ръководството за дейността на Групата съгласно чл. 33 от Закона за счетоводството

Съгласно изискванията на Закона за счетоводството, чл. 38, алинея 4, ние прегледахме приложения Годишен консолидиран доклад за дейността на Групата, изготвен от ръководството на Групата. Годишният консолидиран доклад за дейността на Групата не е част от консолидирания финансов отчет. Историческата финансова информация, представена в Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа в годишния консолидиран финансов отчет на Групата към 31 декември 2013, изготвен на база МСФО, приети от Европейския съюз. Отговорността за изготвянето на Годишния консолидиран доклад за дейността на Групата от 30 април 2014 се носи от ръководството на Групата.

Deloitte audit OOD

Делойт Одит ООД

Васко Райчев

Васко Райчев

Регистриран одитор

Пълномощник на Управителя Асен Димов

София

30 април 2014

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
АКТИВИ			
Парични средства и парични салда в Централни банки	4	974,682	928,111
Предоставени ресурси и аванси на банки	5	262,819	172,500
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	6	48,664	63,976
Финансови активи държани за търгуване	7	132,039	96,406
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	8	-	1,446
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	9	1,860,852	1,652,099
Други активи	10	60,681	73,871
Финансови активи на разположение за продажба	11	215,196	205,284
Финансови активи държани до падеж	12	283,551	269,674
Дълготрайни активи	13	123,904	105,104
Репутация	14	6,517	7,725
Нетекущи активи, държани за продажба	15	6,934	6,544
ОБЩО АКТИВИ		3,975,839	3,582,740
ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ			
ЗАДЪЛЖЕНИЯ			
Депозити от банки	16	20,706	36,013
Получени кредити и други задължения към банки	17	7,811	42,150
Задължения към други депозанти	18	3,481,436	3,072,360
Други привлечени средства	19	1,068	1,778
Подчинени пасиви	20	-	45,023
Емитирани облигации	21	69,897	-
Други задължения	22	19,017	19,634
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ		3,599,935	3,216,958
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Емитиран капитал	23.1	113,154	113,154
Премиен резерв		79,444	79,444
Резерви, включително неразпределена печалба	23.2	156,781	146,430
Преоценъчен резерв	23.3	303	1,483
Печалба за текущата година		10,865	10,241
Общо собствен капитал на акционерите на Банката-майка		360,547	350,752
Неконтролиращо участие		15,357	15,030
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ		375,904	365,782
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ И КАПИТАЛ		3,975,839	3,582,740
Условни задължения	33	173,253	156,742

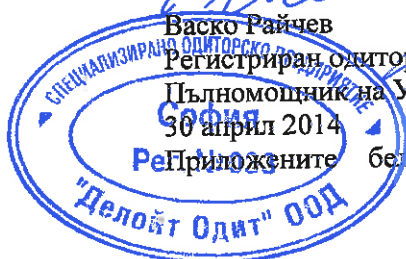
Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2014 от:

Георги Константинов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурист

Васко Райчев
Регистриран одитор
Пълномощник на Управителя Асен Димов
30 април 2014

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Бележка	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Приходи от лихви	24	169,321	175,456
Разходи за лихви	24	(105,998)	(117,136)
Нетен доход от лихви		63,323	58,320
Приходи от такси и комисиони	25	44,146	40,901
Разходи за такси и комисиони	25	(6,185)	(5,413)
Нетен доход от такси и комисиони		37,961	35,488
Нетни печалби от операции с ценни книжа	26	9,602	13,039
Нетни печалби от промяна на валутни курсове	27	5,685	6,497
Други нетни приходи от дейността	28	27,723	27,118
Разходи за дейността	29	(121,949)	(117,247)
Нетни разходи за обезценки за несъбираемост	30	(6,761)	(9,338)
Разходи от обезценка на репутация	14	(1,208)	(452)
Разходи от обезценка на нетекущи активи	15	(608)	-
Разходи от обезценка на нематериални активи	13	(198)	(569)
Печалба за периода преди данъчно облагане		13,570	12,856
Данъци	31	(1,348)	(2,044)
ПЕЧАЛБА ЗА ПЕРИОДА		12,222	10,812
Друг всеобхватен доход след данъци			
Преоценка на финансови активи на разположение за продажба		(1,067)	4,371
Преоценка на нетекущи активи, държани за продажба		84	-
Общ друг всеобхватен доход след данъци		(983)	4,371
ОБЩ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД ЗА ГОДИНАТА СЛЕД ДАНЪЦИ		11,239	15,183
Дял от печалбата за неконтролиращото участие		1,357	571
Дял от печалбата за Банката-майка		10,865	10,241
Дял от общия всеобхватен доход за неконтролиращото участие		1,365	575
Дял от общия всеобхватен доход за Банката- майка		9,874	14,608
Доход на акция за акционерите на Банката- майка (в лева)	32	0.10	0.09

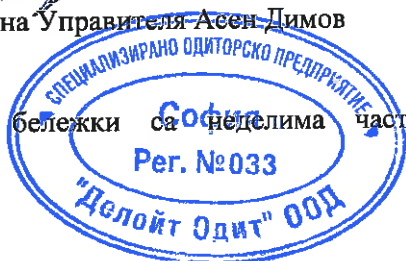
Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2014 от:

Георги Константинов
Изпълнителен директор

Тихомир Атанасов
Прокурис

Васко Райчев
Регистриран одитор
Пълномощник на Управителя Асен Димов
30 април 2014

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Парични потоци от основна дейност		
Печалба преди данъци	13,570	12,856
Амортизации	9,461	9,734
Платен данък печалба	(1,926)	(1,163)
Нереализирана (печалба) от преценка на ценни книжа, държани за търгуване	(8,981)	(9,612)
Нереализирана (печалба) от преценка на ценни книжа отчитани по справедлива стойност	(1)	(151)
Увеличение на провизии за задължения и на обезценка на кредити	6,761	9,338
Обезценка на репутация	1,208	452
Намаление на признати в бизнес комбинация активи	(3,348)	-
Обезценка на нетекущи активи	608	-
Обезценка на нематериални активи	198	569
Други корекции	520	-
Нетни парични потоци преди измененията в оборотния капитал	18,070	22,023
Промяна в активите, участващи в основната дейност: (Увеличение)/ намаление на предоставени ресурси и аванси на банки с падеж над 90 дни	(277)	2,557
Намаление/(Увеличение) на вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	15,312	(31,532)
(Увеличение) на финансовите активи за търгуване	(26,652)	(15,014)
Намаление на финансови активи отчитани по справедлива стойност	1,446	4,404
Увеличение на предоставени кредити и аванси на клиенти	(215,514)	(199,518)
Намаление на други активи	14,245	5,705
(Увеличение)/намаление на нетекущи активи, държани за продажба	(998)	3,407
	(212,438)	(229,991)
Промяна в пасивите, участващи в основната дейност: (Намаление)/увеличение на депозити от банки	(15,307)	22,644
Намаление на получени кредити и други задължения към банки	(34,339)	(1,210)
Намаление на задължения по споразумения за обратно изкупуване	-	(19,882)
Увеличение на задължения към други депозанти	409,076	314,989
(Намаление)/увеличение на други привлечени средства	(710)	238
(Намаление)/увеличение на подчинени пасиви	(45,023)	45,023
(Намаление)/увеличение на други задължения	(617)	2,434
	313,080	364,236
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ОСНОВНА ДЕЙНОСТ	118,712	156,268
Парични потоци от инвестиционна дейност (Придобиване) на дълготрайни активи, нетно	(28,459)	(17,101)
Придобиване на инвестиции в дъщерни дружества, нетно от парични средства на дъщерните дружества	-	46,909
(Придобиване)/ продажба на финансови активи на разположение за продажба, нетно	(11,092)	60,698
(Придобиване) на финансови активи държани до падеж, нетно	(13,877)	(26,653)
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ (ЗА) ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	(53,428)	63,853
Парични потоци от финансова дейност Увеличение на емитирани облигации	69,897	-
НЕТЕН ПАРИЧЕН ПОТОК ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	69,897	-
УВЕЛИЧЕНИЕ НА ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ, НЕТНО	135,181	220,121
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 34)	1,097,609	877,488
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА (БЕЛ. 34)	1,232,790	1,097,609

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2014 от:

Георги Константинов
Изпълнителен директор

Васко Райчев

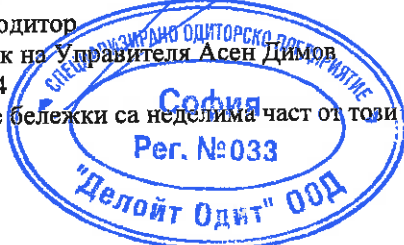
Регистриран одитор

Пълномощник на Управителя Асен Димов

30 април 2014

Приложените бележки са неделима част от този консолидиран финансов отчет.

Тихомир Атанасов
Прокурист

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЙ КАПИТАЛ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всячки суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

	Емитиран и внесен капитал	Премиен резерв	Резерви, включително неразпределена печалба	Преоценъчен резерв	Печалба за текущата година	Малцинствено участие	Общо
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2011	113,154	79,444	137,590	(2,884)	11,228	6,589	345,121
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2011, пренесена в неразпределена печалба	-	-	11,228	-	(11,228)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2012	-	-	-	-	10,241	571	10,812
Придобиване на дъщерно дружество	-	-	-	-	-	7,866	7,866
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2012	-	-	-	4,367	-	4	4,371
Други движения	-	-	(2,388)	-	-	-	(2,388)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2012	113,154	79,444	146,430	1,483	10,241	15,030	365,782
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2012, пренесена в неразпределена печалба	-	-	10,241	-	(10,241)	-	-
Нетна печалба за годината, приключваща на 31 декември 2013	-	-	-	-	10,865	1,357	12,222
Друг всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември 2013	-	-	-	(990)	-	7	(983)
Други движения	-	-	110	(190)	-	(1,037)	(1,117)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013	113,154	79,444	156,781	303	10,865	15,357	375,904

Консолидираният финансов отчет е одобрен от Управителния съвет и подписан от името на Централна кооперативна банка АД на 30 април 2014

от:

Георги Константинов
Изпълнителен директор

Васко Райчев

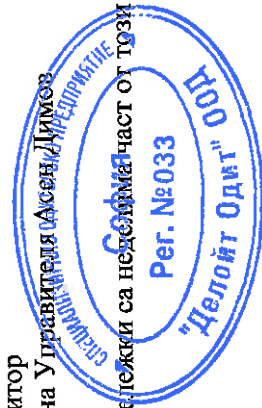
Регистриран одитор

Пълномощник на Управителя Асен Димов

30 април 2014

Приложените бележки са неотделима част от този консолидиран финансов отчет.

Тихомир Атанасов
Прокурис

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Настоящият консолидиран финансов отчет на Централна кооперативна банка АД, София (“ЦКБ АД, София“, “Банката-майка“) представя финансовото състояние на ЦКБ АД, София и контролираните от нея дъщерни дружества Централна кооперативна банка АД, Скопие (“ЦКБ АД, Скопие“), ЗАО АКБ ТатИнвестБанк, Казан (“ЗАО ТИБ, Казан“) и Управляващо дружество “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, София, (УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД), като една отчетна единица (“Групата”).

Банката-майка, ЦКБ АД, София е основана през 1991 и извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ) и наредбите на Българска народна банка (БНБ). Банката-майка осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от ЗКИ.

През декември 2005 на Банката-майка е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката-майка може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона на банките на Кипър. През 2007 Банката-майка започва да извършва банкова дейност на територията на Кипър.

ЦКБ АД, София е публично дружество и акциите му се търгуват на Българска фондова борса, София. Банката-майка е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

През 2008 Банката-майка придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката-майка, обикновени акции с право на глас в привилегирани акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегирани акции.

През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката-майка притежава 263,696 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 82.63% от капитала на дъщерното дружество.

ЦКБ АД, Скопие е основана през 1993 и притежава лиценз за банкова дейност от Народната Банка на Република Македония (НБРМ), по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През април 2010 ЦКБ АД, София придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на “Статер банка”, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 5,975 броя привилегирани акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирани акции без право на глас са конвентирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас.

На 3 януари 2011 се осъществява вливане на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

През 2013 и 2012 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87,35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 46,216 хил. лв.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Размерът на инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно дружество е в размер на 3,200 хил. лв.

През 2013 и 2012 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2013 и 31 декември 2012 инвестицията на Банката-майка в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

Управляващо дружество “ЦКБ Асет Мениджмънт” ЕАД е учредено през 2006 г. и има издаден лиценз от Комисията за финансов надзор от 17 януари 2007 г. за извършване на следните дейности: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми и на инвестиционни дружества от затворен тип; управление, в съответствие със сключен с клиента договор, на индивидуален портфейл, включително такъв на институционален инвеститор, включващ финансови инструменти, по собствена преценка, без специални нареждания на клиента; предоставяне на инвестиционни консултации относно финансови инструменти. Към 31 декември 2011 година дружеството управлява три колективни инвестиционни схеми от отворен тип: Договорен фонд ЦКБ Лидер, Договорен фонд ЦКБ Актив и Договорен фонд ЦКБ Гарант.

1. ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През май 2012 Банката-майка придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката-майка притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката-майка придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2012 Банката-майка притежава 16,425,981 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 55,93 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката-майка е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20 % от капитала на дъщерното дружество.

ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“, гр. Казан е основана през март 1992 г. като правопреемник на Вахитовското поделение на Държавната банка на СССР. Банката е самостоятелна, универсална кредитна организация, като извършва всички традиционни банкови операции в рубли и чуждестранна валута и оказва широк спектър услуги на своите клиенти. Тя има висока делова репутация на пазара на банкови услуги, отличава се с качество на обслужването и има стабилна клиентска база. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е член на следните организации: Асоциация на банките в Русия; Асоциация на регионалните банки в Русия; Банкова асоциация на Татарстан; Национална клирингова организация ЗАО Национален разчетен депозитар. ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ е професионален участник на пазара на ценни книжа и има лиценз за осъществяването на тази дейност, издаден от Федералната комисия по пазара на ценни книжа, без ограничение на срока на дейността.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

Към 31 декември 2013 дейностите на Групата се извършват чрез централен офис в София, България, 49 клона и 221 изнесени работни места в България, 1 клон в Република Кипър, централен офис на дъщерните дружества в София, Скопие и Казан и 23 представителства и изнесени работни места в Република Македония и 9 представителства и изнесени работни места в Република Татарстан, Руска федерация.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява консолидиран финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2013. Сумите в консолидирания финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.).

Счетоводните политики на Банката-майка и дъщерните ѝ дружества не се различават съществено.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Консолидираният финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и разясненията за тяхното прилагане, издадени от Комитета за разяснение на МСФО (КРМСФО), приети от Европейския съюз и приложими в Република България.

Консолидираният финансов отчет е изготвен съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

Промени в МСФО

Стандарти и разяснения влезли в сила през текущия отчетен период

Следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – хиперинфлация и премахването на фиксирани дати за дружества, прилагащи за първи път МСФО, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 1 Прилагане за първи път на МСФО – Правителствени заеми, приети от ЕС на 4 март 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – нетиране на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – представяне на пера от друг всеобхватен доход, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2012);
- Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода – отсрочени данъци: възстановимост на активи, приети от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на МСС 19 Доходи на наети лица – подобрения при отчитането на доходите на персонала при напускане, приети от ЕС на 5 юни 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2009-2011), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСС 1, МСС 16, МСС 32, МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013);
- КРМСФО 20 Разходи за премахване на отпадъци по време на производство в открита мина, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2013).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Групата.

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Следните МСФО, изменения на съществуващите стандарти и разяснения, издадени от СМСС, са приети от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет, но все още не са влезли в сила:

- МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 11 Съвместни споразумения, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- МСС 28 (ревизиран през 2011) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия, приет от ЕС на 11 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 11 Съвместни споразумения и МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия – преходни разпоредби, приети от ЕС 4 април 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на дялове в други предприятия и МСС 27 (ревизиран през 2011) Индивидуални финансови отчети – Инвестиционни дружества, приет от ЕС на 20 ноември 2013 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 32 Финансови инструменти: Представяне - Нетирание на финансови активи и финансови пасиви, приети от ЕС на 13 декември 2012 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 36 Обезценка на активи – Оповестяване на възстановимата стойност за нефинансови активи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014);
- Изменения на МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване – Новация на деривативи и продължаване на отчитането на хеджиране (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните стандарти, изменения на съществуващи стандарти и разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет:

- МСФО 9 Финансови инструменти и последващите изменения (ефективната дата все още не е определена);
- Изменения на МСС 19 “Доходи на наети лица” - Планове с дефинирани доходи: Вноски от наетите лица (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014),

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Промени в МСФО (продължение)

Стандарти и разяснения, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС (продължение)

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2014);
- КРМСФО 21 Налози (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2014).

Групата очаква, че приемането на тези стандарти, изменения на съществуващите стандарти и разяснения няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет на Групата в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на следния стандарт, който би могъл да има съществен ефект върху отчета:

- МСФО 9 Финансови инструменти, който използва един метод за определяне дали финансовият актив е оценен по амортизирана или по справедлива стойност, замествайки множеството различни правила в МСС 39. Подходът в МСФО 9 се базира на начина, по който Банката управлява финансовите си инструменти (бизнес модел) и специфичните парични потоци за финансовите активи. Новият стандарт също така изисква използването на един метод за обезценка, замествайки различните методи в МСС 39.

В същото време, отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Групата, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху консолидирания финансов отчет, ако се приложи към отчетната дата.

Принципи на консолидация

Консолидираният финансов отчет на Групата включва финансовите отчети на Централна Кооперативна Банка АД, Централна Кооперативна Банка АД, Скопие, Управляващо дружество” ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД и ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк” (дъщерни дружества, върху които Банката-майка упражнява контрол). Контролът е наличен, когато Банката-майка има възможността да ръководи финансовата и оперативната политика на дадено предприятие, така че да се извличат изгоди от неговата дейност.

Банката-майка е дружество, което пряко или косвено, притежава повече от 50% от правата на глас или правомощия да упражнява контрол върху финансовата и оперативната политика на друго дружество (дъщерно дружество).

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Принципи на консолидация (продължение)

Дъщерно дружество е това дружество, в което Групата пряко или косвено притежава повече от половината от правата на глас или съществуват правомощия за упражняване на контрол върху неговата финансова и оперативна политика. Дъщерните дружества се консолидират от датата, на която ефективният контрол е придобит от Групата и спират да се консолидират от датата, на която се приема, че контролът е прекратен и е прехвърлен извън Групата.

Всички придобивания се отчитат, чрез прилагане на метода на покупка от датата, на която Групата ефективно получава контрол върху придобивания, както е посочено в МСФО 3. Групата включва в консолидирания отчет за всеобхватния доход резултатите от дейността на придобитото дружество, както и признава в консолидирания отчет за финансовото състояние придобитите активи и поети пасиви и условни задължения на придобитото дружество, както и всякаква репутация, възникнала при придобиването.

Резултатите на придобитите или отписани през годината дъщерни дружества се признават в консолидирания отчет за всеобхватния доход от ефективната дата на придобиване или от ефективната дата на освобождаване отписването по подходящ начин.

При изготвянето на консолидирания финансов отчет, отчетите на Банката-майка и дъщерните дружества са комбинирани ред по ред като се събират подобни активи, пасиви, елементи на собствен капитал, приходи и разходи.

Когато е необходимо, се извършват корекции на финансовите отчети на дъщерните дружества, за да се приведат техните счетоводни политики в съответствие с тези, използвани от Банката-майка.

Вътрешно-груповите операции, разчети, приходи и разходи се елиминират напълно при консолидацията.

Неконтролиращите участия в нетните активи и в печалбата или загубата на дъщерните дружества са представени отделно от тези принадлежащи на Групата.

Репутацията, възникнала при бизнес комбинации се проверява за обезценка веднъж годишно, или по-често, ако събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Предприятия, в които Групата има значително влияние, но не и контрол, са включени в консолидирания финансов отчет по стойността на разходите за тяхното придобиване. Значително влияние е правото на участие във финансовите и оперативни решения на асоциираното предприятие, но не и контрол върху тези решения.

Дружествата, консолидирани във финансовите отчети на Групата са:

Към 31.12.2013

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД Скопие	87.35 %	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100 %	Пълна консолидация
ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан,	56.20%	Пълна консолидация

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ) ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

2. БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Принципи на консолидация (продължение)

Към 31.12.2012

Име на Дружеството	(%) собственост	Метод на консолидация
Централна кооперативна банка АД Скопие	87.35 %	Пълна консолидация
Управляващо дружество ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД	100%	Пълна консолидация
ЗАО АКБ ТатИнвестБанк, гр. Казан	55.93%	Пълна консолидация

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Групата и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Групата, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния консолидиран финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, с използване на метода на ефективния лихвен процент, като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж.

За кредити, предоставени от Групата и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договореният лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения, поради естеството на договорните отношения.

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа за търгуване или за продажба се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута се признават в отчета за всеобхватния доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финансов приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3 Операции в чуждестранна валута

Функционалната валута на Банката-майка и на дъщерното дружество УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД е българския лев. Функционалната валута на дъщерното дружество Централна кооперативна банка АД, Скопие е македонския денар. Функционалната валута на дъщерното дружество ЗАО АКБ ТатИнвестБанк, Казан е руската рубла.

Сделките, осъществени в чуждестранни валути са преизчислени в лева по курсовете на Централната банка на съответната държава за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на консолидирания отчет за финансовото състояние по обменните курсове на Централната банка за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на Централната банка за деня на сделката, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

Групата извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на Централната банка за съответния ден. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

От 1999 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2013 и 2012 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2013	31 декември 2012
1 долар на САЩ = 1.41902 лева	1 долар на САЩ = 1.4836 лева

Обменните курсове към 31 декември 2013 и 2012 между долара на САЩ и еврото и македонския денар са:

31 декември 2013	31 декември 2012
1 долар на САЩ = 44.6284 македонски денара	1 долар на САЩ = 46.6510 македонски денара
1 евро = 61.5113 македонски денара	1 евро = 61.5000 македонски денара

Обменни курсове към 31 декември 2013 и 2012 между долара на САЩ и еврото и руската рубла:

1 долар на САЩ = 32.7292 руски рубли	1 долар на САЩ = 30.3724 руски рубли
1 евро = 44.9699 руски рубли	1 евро = 40.2286 руски рубли

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтови и лихвоносни ДЦК, както и корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия, в които Групата не притежава контролно участие.

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност представляват лихвоносни държавни ценни книжа.

Финансовите активи, обявени за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Групата за търгуване, за отчитане по справедлива стойност, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Групата. Финансовите активи, обявени за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия, в които Групата не притежава контролно участие.

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж са с фиксирано плащане и фиксиран падеж, които Групата има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им независимо от евентуалната възможност да бъдат изтъргувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Групата на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават само когато Групата стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

При първоначалното признаване финансовите активи, държани за търгуване и финансовите активи, приети за отчитане по справедлива стойност, се оценяват по справедлива стойност. Всички разходи, които се отнасят пряко към придобиването на финансов актив се отчитат като текущи.

Първоначално финансовите активи различни от финансови активи държани за търгуване и финансови активи, приети за отчитане по справедлива стойност, се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други вознаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансовия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Последваща оценка

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани за търгуване и финансовите активи, приети за отчитане по справедлива стойност, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансовия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финансов приход или текущ финансов разход в периода на възникването ѝ.

След първоначалното признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база на публикувана котировка на активен пазар или други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, капиталови инструменти, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка, се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност (цена на придобиване) на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване, кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбираемост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

Отписване

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Групата на контрол върху договорните права, по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за всеобхватния доход през периода на възникването ѝ. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финансов приход или текущ финансов разход.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Обезценки за несъбираемост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; извършено е преструктуриране на дълга; изключване от фондовата борса на ценните книжа.

Финансовите активи, на разположение за продажба и отчитани по справедлива стойност се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет на Групата, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя тяхната възстановима стойност. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв /който остава с нулева стойност/. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финансов разход и намаление на отчетната стойност на активите;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финансов разход и намаляване стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Групата до настъпване на падеж се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за притежавани от Групата ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.4. Финансови активи (продължение)

Обезценки за несъбираемост (продължение)

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Групата с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на консолидирания годишен финансов отчет. Обезценките за несъбираемост за предоставени от Групата кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финансов разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбираемост се отчита в консолидирания отчет за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбираемост за годината. Несъбираемите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбираемост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити базирана на МСФО и в съответствие с изискванията на банковото законодателство съответно в България, Македония и Русия. Групата класифицира кредитите в няколко групи. Извън групата на редовните кредити се прилагат проценти, надвишаващи минимално изискваните от регулациите, като с тези проценти се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. Други специфични изисквания на регулациите са свързани с условия за прекласифициране на нередовни кредити обратно в групата на редовните и признаване на ликвидни обезпечения за целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити.

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата среда, в която са поставени кредитополучателите.

3.2.5. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласираните/привлечените от Групата средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложили като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени, като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в консолидирания отчет за финансово състояние на Групата в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.6. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централните банки и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

3.2.7. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изисква в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. За тази цел справедливата стойност се дефинира като стойността, за която един актив може да бъде заменен или едно задължение уредено при директна сделка между информирани и желаещи осъществяването на сделката страни.

Политиката на Групата е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетената стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Групата, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност, в случай, че падежът им ще настъпи в по-кратък период от време. В момента не съществува достатъчен пазарен опит, стабилен и ликвиден пазар за покупки и продажби на кредити и капиталови инструменти, за които няма публикувана пазарна информация. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да се определи надеждно. Според ръководството на Групата, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достоверни и полезни за целите на финансовия отчет.

За признатите в консолидирания отчет за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Групата оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към коете оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котиран (некоригиран) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2. Основни елементи на счетоводната политика (продължение)

3.2.8. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Групата има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

3.2.9. Провизии за кредитни ангажименти

Размерът на провизии за гаранции и други задбалансови кредитни ангажименти се признава за разход и пасив, когато Групата има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

3.2.10. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за всеобхватния доход.

3.2.11. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Групата разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

	Годишна амортизационна норма	Полезен живот в години
Сгради	4%	25
Стопански инвентар	15%	7
Транспортни средства	15%	7
Други активи	15%	7
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират. Групата провежда тест за обезценка на нематериалните активи с неограничен полезен живот ежегодно и при индикация, че нематериалният актив може да е обезценен се извършва обезценка, резултатът от която се отразява в отчета за всеобхватния доход.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.11. Дълготрайни материални и нематериални активи (продължение)

Ръководството на Групата е извършило към датата на изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи с ограничен полезен срок на ползване. Не са установени условия за наличие на обезценка на тези активи, поради което те не са обезценявани.

3.2.12. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие съответно с българското, македонското и руското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно счетоводно законодателство, приложимо за банки в съответните държави, където Групата развива дейност.

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последиствия, които ще възникнат от начина, по който Групата очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична облагаема печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на консолидирани финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Групата, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба.

През последните няколко години в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в местната икономика е отбелязан спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда в страните, в които Групата оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия консолидиран финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Групата са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Групата прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бележка 35.

3.4. Управление на капитала

Групата определя своя капацитет за поемане на риск като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Групата. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Групата изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен риск. При управлението на рисковия си капитал, Групата следва регулаторно-определените указания, както и своите собствени цели. За 2013 и 2012 банките в Групата са спазили регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

4. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИ БАНКИ

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Парични средства в брой:		
В български лева	76,584	55,597
В чуждестранна валута	50,666	43,234
Парични средства на път:		
В български лева	1,043	1,312
В чуждестранна валута	618	1,106
Парични салда в Централните банки:		
Текуща сметка в български лева в БНБ	721,072	689,422
Текуща сметка в чуждестранна валута в БНБ	574	263
Текуща сметка в чуждестранна валута в НБРМ	11,064	8,252
Текуща сметка в чуждестранна валута в ЦБРФ	18,247	31,808
Минимални задължителни резерви в чуждестранна валута в Централни банки	93,526	95,682
Резервен обезпечителен фонд RINGS в БНБ	1,288	1,435
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНИТЕ БАНКИ	974,682	928,111

Текущите сметки в Централните банки се използват за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на банковия сетълмент в съответната страна.

Минималните задължителни резерви в Централните банки се състоят основно от парични средства в чуждестранна валута на Банката-майка. Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на БНБ, Банката-майка заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетълмент в реално време RINGS.

5. ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	31,238	16,261
В чуждестранна валута	82,466	94,353
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	86,020	10,037
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	33	12,668
В чуждестранна валута	30,630	5,263
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	32,565	34,053
Обезценка за несъбираемост	(133)	(135)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ	262,819	172,500

**БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013**

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

6. ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2013 Групата има сключени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 48,664 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 15,489 хил. лв. Групата е обезпечила със залог на български държавни ценни книжа на приблизително еднаква стойност. Останалата част в размер на 33,175 хил. лв. Групата е обезпечила със залог на корпоративни ценни книжа на приблизително същата стойност. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2014.

Към 31 декември 2012 споразуменията с клауза за обратно изкупуване са на обща стойност 63,976 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи държани за търгуване се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет и сконто, както и деривати държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Краткосрочни български държавни облигации	13,694	-
Средносрочни български държавни облигации	16,805	18,176
Дългосрочни български държавни облигации	711	723
Български корпоративни ценни книжа	87,526	65,050
Деривати държани за търгуване	13,097	12,252
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	206	205
ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	132,039	96,406

Краткосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2013 краткосрочните облигации в размер на 13,694 хил.лв. са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Средносрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2013 и 2012 средносрочните облигации в размер на 16,805 хил. лв. и 18,176 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Дългосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2013 и 2012 дългосрочните облигации в размер на 711 хил. лв. и 723 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2013 Групата притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 87,526 хил. лв., като част от тях в размер на 55,352 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2013 Групата притежава дялове в Договорен фонд "Тексим", ДФ Реал Финанс високодоходен фонд, ДФ Селект Баланс и ДФ Реал Финанс Балансиран Фонд на обща стойност 7,926 хил. лв.

7. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Български корпоративни ценни книжа (продължение)

Към 31 декември 2012 Групата притежава корпоративни ценни книжа на финансови и нефинансови предприятия на стойност 65,050 хил. лв., като част от тях в размер на 45,836 хил. лв. представляват част от капитала на публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2013 и 2012 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в търговски дружества.

Деривати държани за търгуване

Към 31 декември 2013 и 2012 дериватите държани за търгуване в размер на 13,097 хил. лв. и 12,252 хил. лв. съответно са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Български ценни книжа, заложиени като обезпечение

Към 31 декември 2013 и 2012 държавни облигации, емитирани от българското правителство, в размер съответно на 31,106 хил. лв. и 6,130 хил. лв. са заложиени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

8. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ОТЧИТАНИ ПО СПРАВЕДЛИВА СТОЙНОСТ В ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА

Финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата се състоят от дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Чуждестранни държавни облигации	-	1,446

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2012 чуждестранните държавни облигации представляват облигации емитирани от правителството на Руската Федерация.

9. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Граждани:		
В български лева	196,534	200,172
В чуждестранна валута	91,841	64,072
Предприятия:		
В български лева	757,631	664,397
В чуждестранна валута	848,558	759,534
	<u>1,894,564</u>	<u>1,688,175</u>
Обезценка за несъбираемост	<u>(33,712)</u>	<u>(36,076)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u><u>1,860,852</u></u>	<u><u>1,652,099</u></u>

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

9. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(а) Анализ по видове клиенти (продължение)

Предоставени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2013 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 18,660 хил. лв. (2012: 15,449 хил. лв.), включително резултат от сделки.

(б) Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Селско и горско стопанство	77,583	71,653
Промисленост	90,102	95,765
Строителство	104,763	96,624
Търговия и финанси	1,046,784	910,568
Транспорт и комуникации	168,248	139,132
Граждани	288,375	264,244
Други	118,709	110,189
	<u>1,894,564</u>	<u>1,688,175</u>
Обезценка за несъбираемост	<u>(33,712)</u>	<u>(36,076)</u>
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	<u><u>1,860,852</u></u>	<u><u>1,652,099</u></u>

(в) Лихвени проценти

Основната част от предоставените кредити и аванси на клиенти са предоставени от ЦКБ АД, София и се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката-майка плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 5%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява лихва, съответстваща на олихвяването на неразрешения овърдрафт, чийто размер е 35%.

10. ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отложени данъчни активи	172	448
Текущи данъчни активи	576	1,075
Разходи за бъдещи периоди	4,850	6,867
Учредени вещни права на ползване на сгради	46,929	53,470
Други активи	8,822	12,641
Общо преди обезценка	<u>61,349</u>	<u>74,501</u>
Обезценка	<u>(668)</u>	<u>(630)</u>
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	<u><u>60,681</u></u>	<u><u>73,871</u></u>

Разходите за бъдещи периоди представляват основно предплатени суми за реклама, наеми и застраховки.

10. ДРУГИ АКТИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени от Банката-майка , както следва:

- през месец декември 2008 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които ще се използват за нуждите на Централното управление на Банката - майка. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.

- през месец юни 2010 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за четиринадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката-майка. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 120 месеца за сума в общ размер на 20,327 хил. лв.

- през месец декември 2010 е удължен срокът на правото на ползване върху една от административните сгради, намираща се в идеалния център на град София. Срокът е удължен с три месеца за сума в размер на 292 хил. евро.

- през месец юни 2011 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за единадесет масивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката-майка. Правата на ползване върху сградите са учредени за срок от 132 месеца за сума в общ размер на 12,797 хил. лв.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА

Финансовите активи на разположение за продажба се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Средносрочни български държавни облигации	28,895	26,108
Дългосрочни български държавни облигации	14,172	39,209
Чуждестранни държавни облигации	43,254	3,352
Капиталови инвестиции във финансови институции	527	527
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	28,027	27,219
Български корпоративни ценни книжа	70,957	79,327
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	29,566	29,748
Други	78	80
Общо преди обезценка	215,476	205,570
Обезценка	(280)	(286)
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	215,196	205,284

11. ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Български държавни облигации, заложен като обезпечение

Към 31 декември 2013 и 2012 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер съответно на 42,476 хил. лв. и 6,130 хил. лв. са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2013 чуждестранните държавни облигации представляват облигации емитирани от други европейски държави в размер на 34,819 хил. лв. и облигации емитирани от правителството на Руската Федерация в размер на 8,435 хил. лв.

Капиталови инвестиции във финансови институции

Към 31 декември 2013 капиталовите инвестиции във финансови институции представляват акции в търговски банки.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2013 капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2013 българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2013 чуждестранните корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации в две търговски дружества.

12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ

Финансовите активи държани до падеж се състоят от облигации, издадени от българското правителство, македонското правителство, македонската централна банка, руското правителство и чуждестранно търговско дружество, включващи размера на начислените лихви и сконто/премия, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Краткосрочни облигации на НБРМ	2,572	7,943
Краткосрочни държавни облигации емитирани от правителството на Република Македония	89,640	101,411
Дългосрочни държавни облигации емитирани от правителството на Република Македония	26,708	-
Краткосрочни облигации емитирани от правителството на Руската Федерация	2,438	6,542
Средносрочни облигации емитирани от правителството на Руската Федерация	1,941	1,279
Средносрочни български държавни облигации	93,952	50,143
Дългосрочни български държавни облигации	45,835	81,566
Корпоративни ценни книжа	20,465	20,790
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ	283,551	269,674

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

12. ФИНАНСОВИ АКТИВИ ДЪРЖАНИ ДО ПАДЕЖ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Български държавни облигации, заложен като обезпечение

Към 31 декември 2013 и 2012 държавни облигации, емитирани от българското правителство в размер на 122,954 хил. лв. и 80,833 хил. лв. съответно са заложен като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

13. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2012	30,297	26,200	4,701	23,304	21,994	39,264	145,760
Придобити	15,336	3,599	1,025	2,367	11,185	850	34,362
Придобити чрез бизнес комбинация	12,108	405	373	1,680	-	3,462	18,028
Излезли	(8,101)	(159)	(338)	(224)	(11,799)	-	(20,621)
Други движения	(606)	-	-	-	-	-	(606)
31 декември 2012	49,034	30,045	5,761	27,127	21,380	43,576	176,923
Придобити	43,511	1,573	37	701	50,010	3,033	98,865
Излезли	(10,389)	(82)	(435)	(92)	(62,838)	(166)	(74,002)
Други движения	636	-	-	(636)	358	-	358
Курсови разлики	(648)	(151)	(77)	(400)	-	-	(1,276)
31 декември 2013	82,144	31,385	5,286	26,700	8,910	46,443	200,868
Амортизация							
1 януари 2012	7,012	20,767	4,079	12,875	-	16,046	60,779
Начислена за периода, нетно	1,213	1,982	400	2,913	-	3,226	9,734
Бизнескомбинации	742	382	310	972	-	-	2,406
Амортизация на излезлите	(3,036)	(159)	(339)	(189)	-	-	(3,723)
Други движения	(25)	-	-	-	-	-	(25)
31 декември 2012	5,906	22,972	4,450	16,571	-	19,272	69,171
Начислени за периода, нетно	1,246	1,889	346	2,873	-	3,107	9,461
Амортизация на излезлите	(3,613)	(82)	(433)	(85)	-	(3)	(4,216)
Курсови разлики	(114)	(46)	(34)	(104)	-	-	(298)
31 декември 2013	3,425	24,733	4,329	19,255	-	22,376	74,118
Натрупана обезценка към							
1 януари 2012	-	-	-	-	-	(2,079)	(2,079)
Натрупана обезценка към 31 декември 2012	-	-	-	-	-	(2,648)	(2,648)
Натрупана обезценка към 31 декември 2013	-	-	-	-	-	(2,846)	(2,846)
Нетна балансова стойност							
31 декември 2012	43,128	7,073	1,311	10,556	21,380	21,656	105,104
31 декември 2013	78,719	6,652	957	7,445	8,910	21,221	123,904

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени извършени от Групата ремонтни работи за преустройство на наети помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на консолидирания отчет за финансовото състояние.

13. ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2010 други дълготрайни активи включват нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2008 и 2010, под формата на взаимоотношения с клиенти и лиценз. Към 31 декември 2012 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 569 хил. лв. до 7,990 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Към 31 декември 2013 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 20 хил. лв. до 7,970 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2011 допълнително в тази група са включени нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2011, под формата на връзки с клиенти и инвеститори и лиценз. Към 31 декември 2012 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка. Към 31 декември 2013 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка.

Към 31 декември 2012 допълнително в тази група са включени нематериални активи с неограничен полезен живот, придобити в бизнес комбинация през 2012, под формата на връзки с клиенти и лиценз на обща стойност 3,462 хил. лв. Към 31 декември 2012 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и не е установила индикация за обезценка. Към 31 декември 2013 Банката-майка е направила преглед за обезценка на тези активи и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността им е намалена с 178 хил. лв. до 3,284 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

14. РЕПУТАЦИЯ

През февруари 2008 ЦКБ АД, София придобива 62.57% от капитала на „Силекс банка” АД, гр. Скопие, Република Македония. След това придобиване Банката-майка притежава общо 75.51% от капитала на “Силекс банка” АД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Стойността на придобиване в размер на 27,075 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Придобитите нетни активи са в размер на 18,741 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 8,316 хил. лв.

През септември 2008 е увеличен капитала на дъщерното предприятие, като след увеличението Банката-майка притежава общо 82.57% от капитала на “Силекс банка” АД.

През октомври 2008 наименованието на дъщерното дружество се променя на „Централна кооперативна банка АД Скопие”.

През декември 2009 „Централна кооперативна банка АД Скопие” е изтеглила от обръщение 208 броя собствени акции. Към 31 декември 2009 Банката-майка притежава общо 82.63% от капитала на „Централна кооперативна банка АД Скопие”.

През 2010 Банката-майка не е променила участието си в дъщерното дружество, в резултат на което към 31 декември 2010 Банката-майка притежава общо 82.63% от капитала на „Централна кооперативна банка АД Скопие”.

14. РЕПУТАЦИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2010 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 2,028 хил. лв. до 6,288 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2011 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 63 хил. лв. до 6,225 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2012 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 452 хил. лв. до 5,773 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Към 31 декември 2013 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 947 хил. лв. до 4,826 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

През декември 2011 Банката-майка придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на Управляващо дружество "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕООД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 3,200 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 1,754 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 1,446 хил. лв.

През май 2012 Банката придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ "ТатИнвестБанк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество.

Стойността на придобиване в размер на 10,681 хил. лв. е платена изцяло с парични средства. Справедливата стойност на придобитите нетни активи е в размер на 10,175 хил. лв. В резултат на придобиването е призната репутация в размер на 506 хил. лв.

Към 31 декември 2013 Банката-майка е извършила преглед на репутацията придобита в бизнес комбинацията и е установила индикации за обезценка, в резултат на което стойността на репутацията е намалена с 261 хил. лв. до 245 хил. лв. Резултатът от извършената обезценка е отразен в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

15. НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като нетекущи активи, държани за продажба са представени недвижими имоти, придобити от Групата като ипотечен кредитор по отпуснати и необслужвани кредити. Тези активи няма да бъдат използвани от Групата в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба през 2014. През 2013 е начислена обезценка на тези активи в размер на 608 хил.лв.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

16. ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	4,541	1,537
- в чуждестранна валута	799	793
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	4	6
Срочни депозити от местни банки в български лева	-	17,995
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	15,362	15,682
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	20,706	36,013

17. ПОЛУЧЕНИ КРЕДИТИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ БАНКИ

Към 31 декември 2013 Банката-майка е отразила задължение към Българска банка за развие в размер на 7,072 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви, произтичащо от сключен през 2013 Договор за прехвърляне на вземане. Крайната дата за изплащане на задължението е април 2015.

През 2013 Банката-майка е погасила предсрочно получените кредити от Българска банка за развитие в общ размер на 40,937 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви, получени:

- по програма за целево рефинансиране на търговски банки за средносрочно и дългосрочно инвестиционно кредитиране и проектно финансиране, предназначено за техническо обновление, усвояване на нови технологии, ноу-хау, увеличение на конкурентоспособността и експортния потенциал, проекти по структурните фондове на ЕС и краткосрочно предекспортно финансиране на малки и средни предприятия, регистрирани по Търговския закон.
- по програма за предоставяне на целеви кредитни линии на търговските банки, предназначени за финансиране на селскостопански производители.

Към 31 декември 2013 и 2012 ЦКБ АД, Скопие е получила от Народната Банка на Република Македония и Македонска банка за подкрепа и развитие кредити за рефинансиране на търговски дружества в общ размер съответно на 739 хил. лв. и 1,213 хил. лв., в т.ч. задължения по лихви.

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Безсрочни депозити		
В лева	576,395	512,332
В чуждестранна валута	186,822	238,372
	763,217	750,704
Срочни депозити		
В лева	1,086,605	1,097,826
В чуждестранна валута	1,088,666	1,026,402
	2,175,271	2,124,228
Спестовни влогове		
В лева	354,260	101,291
В чуждестранна валута	159,083	68,580
	513,343	169,871
Други депозити		
В лева	20,983	18,439
В чуждестранна валута	8,622	9,118
	29,605	27,557
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	3,481,436	3,072,360

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

18. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Депозити на граждани		
В български лева	1,271,031	1,091,944
В чуждестранна валута	982,697	872,458
	<u>2,253,728</u>	<u>1,964,402</u>
Депозити на предприятия		
В български лева	746,228	619,505
В чуждестранна валута	450,707	459,693
	<u>1,196,935</u>	<u>1,079,198</u>
Депозити на други институции		
В български лева	20,983	18,439
В чуждестранна валута	9,790	10,321
	<u>30,773</u>	<u>28,760</u>
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	<u><u>3,481,436</u></u>	<u><u>3,072,360</u></u>

19. ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2013 другите привлечени средства представляват:

- финансиране от Държавен фонд "Земеделие" получено от Банката-майка в размер съответно на 290 хил. лв. за 2013 и 1,000 хил. лв. за 2012 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от Банката-майка.

- финансиране от Министерството на Финансите на Република Македония получено от ЦКБ Скопие в размер на 778 хил. лв. за 2013 и 2012 (вкл. начислени лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор и малки и средни предприятия. Кредитният риск по събираемостта на тези кредити се поема от ЦКБ Скопие.

20. ПОДЧИНЕНИ ПАСИВИ

През месец декември 2013 след получено разрешение от БНБ, Банката-майка е погасила предсрочно получения от ЦКБ ГРУП ЕАД през месец декември 2012 под формата на подчинен срочен дълг по смисъла и при условията на Наредба №8 от 14 декември 2006 на БНБ за капиталовата адекватност на кредитните институции кредит в размер на 45,000 хил. лв., заедно с дължимите към датата на погасяването лихви.

21. ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През месец декември 2013 Банката-майка е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36 000 000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ. Стойността на задължението към 31 декември 2013 е в размер на 69,897 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

22. ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	1,441	1,451
Деривати държани за търгуване	10,860	8,264
Други задължения	6,177	9,511
Провизии	59	59
Приходи за бъдещи периоди	480	349
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	19,017	19,634

Деривати държани за търгуване

Към 31 декември 2013 и 2012 дериватите държани за търгуване в размер на 10,860 хил. лв. и 8,264 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

23.1 ЕМИТИРАН КАПИТАЛ

Към 31 декември 2013 и 2012 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката - майка се състои от 113,154,291 броя и 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция.

Компанията-майка на Банката-майка, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книжата му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2013		2012	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56	77,584	68,56
Химимпорт АД	11,202	9.90	5,811	5,14
Лориян ЕООД	-	-	3,917	3,46
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	2,735	2.42	1,685	1,49
ЗАД Армеец АД	3,783	3.34	3,783	3,34
Други	17,850	15.78	20,374	18,01
	113,154	100	113,154	100

23.2 РЕЗЕРВИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НЕРАЗПРЕДЕЛЕНА ПЕЧАЛБА

Резерви, включително неразпределена печалба към 31 декември 2013 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лева и разпределима част в размер на 149,722 хил. лева.

23.3 ПРЕОЦЕНЪЧНИ РЕЗЕРВИ

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба.

24. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	142,394	149,098
Ценни книжа	22,865	23,237
Депозити в банки	4,062	3,121
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	169,321	175,456

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

24. ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	103,239	114,593
Депозити на банки	400	248
Кредити	162	2,103
Подчинени пасиви	1,991	-
Емитирани облигации	191	-
Други	15	192
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	105,998	117,136

25. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Приходи от такси и комисиони:		
Отпускане и погасяване на кредити	1,915	5,844
Обслужване задбалансови ангажименти	1,280	1,354
Обслужване на сметки	10,844	6,645
Банкови преводи в страната и чужбина	22,626	18,860
Други приходи	7,481	8,198
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	44,146	40,901

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Разходи за такси и комисиони:		
Обслужване на сметки	423	355
Банкови преводи в страната и чужбина	4,773	3,971
Сделки с ценни книжа	74	409
Освобождаване на ценни пратки	203	208
Други разходи	712	470
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	6,185	5,413

26. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Печалба от операции с ценни книжа, на разположение за продажба, нетно	4,307	2,676
(Загуба) от операции с ценни книжа, държани до падеж, нетно	(6)	-
(Загуба)/печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(3,668)	798
Печалба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	8,981	9,612
(Загуба) от операции с ценни книжа, отчитани по справедлива стойност	(12)	(198)
Печалба от преоценка на ценни книжа, стчитани по справедлива стойност	-	151
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	9,602	13,039

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

27. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Печалба от сделки, нетно	6,855	7,620
(Загуба) от преоценка, нетно	(1,170)	(1,123)
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	5,685	6,497

Печалба от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преоценка представлява печалба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

28. ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Приходи от дивиденди	419	370
Приходи от цесионни договори	15,539	8,746
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи, нетно	4,774	12,170
Приходи от продажба на нетекущи активи, държани за продажба	151	4,000
Други приходи от дейността	6,840	1,832
ОБЩО ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА	27,723	27,118

Приходите от цесионни договори произтичат от прехвърлени от страна на Групата чрез договори за цесия парични вземания, произтичащи от договори за кредит и придобити вземания.

29. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Заплати и други разходи за персонала	38,773	38,134
Административни и маркетингови разходи	46,038	44,412
Други разходи	20,650	17,261
Амортизация	9,461	9,734
Материали и ремонти	7,027	7,706
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	121,949	117,247

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

30. ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

	Предоставени кредити на клиенти (виж бел.8)	Други активи	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2012	30,062	843	30,905
Начислени за периода	22,679	194	22,873
Увеличение от бизнес комбинация	5,951	154	6,105
Освободени през периода	(13,478)	(102)	(13,580)
Отписани	(9,136)	(39)	(9,175)
Курсови разлики	(2)		(2)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2012	36,076	1,050	37,126
Начислени за периода	17,761	530	18,291
Освободени през периода	(11,090)	(440)	(11,530)
Отписани	(8,384)	(42)	(8,426)
Курсови разлики	(651)	(17)	(668)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2013	33,712	1,081	34,793

Към 31 декември 2012, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 1,050 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 135 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 286 хил. лв. (виж бел. 11) и обезценка на други активи в размер на 630 хил. лв. (виж бел. 10).

Към 31 декември 2013, обезценката за несъбираемост на други активи в размер на 1,081 хил. лв. се състои от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки в размер на 133 хил. лв. (виж бел. 5), обезценка на финансови активи на разположение за продажба в размер на 280 хил. лв. (виж бел. 11) и обезценка на други активи в размер на 668 хил. лв. (виж бел. 10).

31. ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Разходи за текущи данъци	1,085	2,441
Приходи от отсрочени данъци, свързани с възникване и възстановяване на временни разлики	263	(397)
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,348	2,044

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското, македонското и руското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2013 и 2012 за България и Македония и 20% за 2013 и 2012 за Русия. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2013 и 2012 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2013 и 2012 за България и Македония и 20%, в сила за 2013 и 2012 за Русия.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

31. ДАНЪЦИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	181	157
Дълготрайни материални и нематериални активи	(270)	(362)
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	25
Предоставени кредити и аванси на клиенти	97	347
Финансови активи държани за продажба	9	13
Финансови активи държани до падеж	-	3
Други активи	44	41
Неизползвани данъчни загуби	97	196
Други пасиви	-	28
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	158	448

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	209	209

Връзката между разходите за данъци в консолидирания отчет за всеобхватния доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Печалба преди данъци	13,570	12,856
Данъци по приложими данъчни ставки: 10 % за 2013 и 10 % за 2012 за България и Македония и 20% за 2013 и 2012 за Русия	1,570	1,791
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденди и др., нетно	(222)	151
Данъчен ефект от корекции свързани с бизнескомбинация, нетно	-	102
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,348	2,044
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	9.9	15.90

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

32. ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	10,865	10,241
Средно претеглен брой акции	113,154,291	113,154,291
ДОХОД НА АКЦИЯ НА АКЦИОНЕРИТЕ НА БАНКАТА-МАЙКА (В ЛЕВА)	0.10	0.09

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на Банката-майка, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща съответно на 31 декември 2013 и 2012.

Средно-претегленият брой акции е изчислен като сума от броя на обикновените акции в обръщение на Банката-майка в началото на периода и броя на обикновените акции в обръщение емитирани през периода, като всеки брой акции предварително се умножи със средно-времевия фактор.

За Банката-майка доходите на акция с намалена стойност са равни на основните доходи на акция, поради факта, че не съществуват потенциални обикновени акции с намалена стойност.

33. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Банкови гаранции		
В български лева	33,636	27,510
В чуждестранна валута	30,678	50,331
Неотменими ангажименти	108,698	78,806
Други условни задължения	241	95
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	173,253	156,742

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата има сключени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 108,698 хил. лв. и 78,806 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

34. АНАЛИЗ НА ПРОМЕНИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на 31.12.2013	Годината, приключваща на 31.12.2012
Парични средства	128,911	101,247
Парични средства в Централните Банки	845,771	825,802
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	258,108	170,560
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	1,232,790	1,097,609

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Групата, свързан с финансови инструменти е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност, диверсификация на портфейла. Основната цел при управлението на риска е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Групата.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информирание и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Групата по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на “предпазливост”, който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Групата в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - утвърждават рамките и параметрите на дейността на Групата по управление на риска;
- Изпълнителни директори - осъществяват общия контрол и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Групата стратегия за управление на риска;
- Ръководители на структурни звена на Групата – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Притежаваните от Групата експозиции в дериватни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, на ценни книжа, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Основния обем от тях са позиции на клиенти на Групата по сделки по покупка и продажба на валута и свързаните с тях сделки от страна на Групата. Търгуваните за собствена сметка, спекулативни позиции на Групата в дериватни инструменти, са под 10% от общата справедлива стойност на дериватните финансови инструменти, не са със съществен размер и Групата не е изложена на съществени рискове произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Групата са следните:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си.

Групата управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл.

За отделните бизнес сегменти Групата прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Групата действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата алокацията на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централните банки в размер на 974,682 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата, поради тяхното естество и възможността на Групата да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки с отчетна стойност 262,952 хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. По принцип тези финансови активи носят известен кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Групата в процентно изражение може да бъде двадесет процента, петдесет процента и сто процента, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция. Към 31 декември 2013 абсолютната сума на този вид риск е в размер на 56,010 хил. лв. Към 31 декември 2013 формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на предоставени ресурси и аванси на банки са в размер на 133 хил. лв.

Вземанията по споразумение за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 48,664 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 15,489 хил.лв. не носят кредитен риск поради обезпечаването им с държавни ценни книжа емитирани от Република България. На сто процента кредитен риск са изложени вземания в размер на 33,175 хил.лв., обезпечени с корпоративни ценни книжа.

Финансовите активи държани за търгуване в размер на 132,039 хил. лв. носят основно пазарен риск за Групата, който е разгледан в оповестяванията свързани с пазарния риск.

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредитен риск (продължение)

Капиталовите ценни книжа на разположение за продажба с отчетна стойност 28,632 хил. лв. представляват акции във финансови и нефинансови предприятия и дялове в договорни фондове, които носят кредитен риск, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента или 28,632 хил. лв. в абсолютна сума. Към 31 декември 2013 размера на формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на капиталови ценни книжа държани за продажба е в размер на 280 хил. лв.

Държавните дългови ценни книжа в размер на 86,321 хил.лв. излагат банката на кредитен риск на съответната държава емитент.

Дълговите ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 100,523 хил. лв., носят кредитен риск за Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента или 100,523 хил. лв. в абсолютна сума.

Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Република България в размер на 139,787 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата поради гарантирането им от Българската държава. Дълговите ценни книжа до падеж и емитирани от Народната банка на Република Македония в размер на 2,572 хил.лв. не носят кредитен риск за Групата поради гарантирането им от Народната банка на Република Македония. Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Република Македония в размер на 116,348 хил. лв. не носят кредитен риск за Групата поради гарантирането им от Македонската държава. Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от Руската Федерация в размер на 4,379 хил.лв. не носят кредитен риск за Групата поради гарантирането им от Руската Федерация.

Дълговите ценни книжа държани до падеж и емитирани от чуждестранно търговско дружество в размер на 20,465 хил.лв. носят кредитен риск на Групата, чиято максимална изложеност в процентно отношение е сто процента или 20,465 хил.лв.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 1,894,564 хил. лв. носят кредитен риск за Групата. За определянето на размера на изложеност на Групата към този риск, се извършва анализ на индивидуалния риск за Групата произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Групата прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложен в банковото законодателство на Република България, Република Македония и Руската Федерация. Съобразно тези критерии и извършения анализ максималната изложеност на Групата за кредитен риск е в размер на 1,570,972 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния риск в процеса на кредитиране се прилагат детайлизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечения приемливи за Групата, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност. Групата поддържа отношение на обща капиталова адекватност над нормативните изисквания, основно като мярка срещу риска от концентрации.

Приемането и контролът върху лимитите за кредитен риск ограничават концентрациите на рисковите експозиции по географски райони, отрасли, бизнес сегменти и групи кредити, носители на общ риск. Групата е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти на база на изискванията на банковото законодателство съответно в Република България, Република Македония и Руската Федерация, които не се различават съществено. Към 31 декември 2013 размера на формираните от Групата провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 33,712 хил. лв.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл

Класификационни групи към 31 декември 2013:

Дълг	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент	По предоставени гаранции		
	Размер	дъл в %	Провизии		Размер	Размер	дъл в %
Група							
Редовни	1,802,568	95.14	3,059	107,854	64,314	100	22
Под наблюдение	25,927	1.37	1,514	533	-	-	-
Необслужвани	18,687	0.99	3,637	184	-	-	-
Загуба	47,382	2.50	25,502	149	-	-	-
Общо	1,894,564	100	33,712	108,720	64,314	100	22

Класификационни групи към 31 декември 2012:

Дълг	По предоставени кредити			Неусвоен ангажимент	По предоставени гаранции		
	Размер	дъл в %	Провизии		Размер	Размер	дъл в %
Група							
Редовни	1,587,047	94.01	3,360	78,049	77,876	100	59
Под наблюдение	29,333	1.74	2,346	488	-	-	-
Необслужвани	21,085	1.25	3,370	167	-	-	-
Загуба	50,710	3.00	27,000	125	-	-	-
Общо	1,688,175	100	36,076	78,829	77,876	100	59

Предоставените от Групата кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на групите	31.12.2013		31.12.2012		Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	
	Кредити предоставени на нефинансови клиенти	Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	Кредити предоставени на нефинансови клиенти	Кредити предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване		
	хил. лв.	%	хил. лв.	%		
Непросрочени и необезценени	1,344,261	70,95	48,664	1,138,551	67.44	63,976
Просрочени, но необезценени	425,513	22,46	-	452,331	26.8	-
Обезценени на индивидуална основа	124,790	6,59	-	97,293	5.76	-
Общо	1,894,564	100	48,664	1,688,175	100	63,976
Заделени провизии	(33,712)		-	(36,076)		-
Нетни кредити	1,860,852		48,664	1,652,099		63,976

Към 31 декември 2013 и 2012 преобладаващата част от кредитите представени като просрочени, но необезценени, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Групата счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	22,102	22,024
Потребителски кредити	94,670	108,831
Ипотечни кредити	40,565	44,677
Корпоративни клиенти	1,186,924	969,278
Общо	<u>1,344,261</u>	<u>1,144,810</u>

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени е представена в таблицата по-долу. Тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2013	Към 31.12.2012
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	8,152	10,508
Потребителски кредити	15,577	17,737
Ипотечни кредити	20,234	24,420
Корпоративни клиенти	381,550	399,666
Общо	<u>425,513</u>	<u>452,331</u>

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2013 и 2012 е 51,230 хил. лв. и 56,280 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високоликвидно обезпечение
2013	Група II	Група III	Група IV	
Кредитни карти и овърдрафти	245	78	2,184	-
Потребителски кредити	7,405	3,781	8,528	5,078
Ипотечни кредити	1,046	147	6,361	9,882
Корпоративни клиенти	2,543	1,274	17,638	21,358
Общо	<u>11,239</u>	<u>5,280</u>	<u>34,711</u>	<u>36,318</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

2012	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Отчетна стойност преди обезценка	Общо високоликвидно обезпечение
	Група II	Група III	Група IV	
Кредитни карти и овърдрафти	2,103	759	4,584	-
Потребителски кредити	7,233	4,124	6,415	5,668
Ипотечни кредити	73	434	5,074	6,982
Корпоративни клиенти	4,768	393	20,320	22,809
Общо	<u>14,177</u>	<u>5,710</u>	<u>36,393</u>	<u>35,459</u>

Таблицата по-долу показва нетната експозиция на 10-те най-големи кредити и аванси на клиенти на Групата.

Клиент	Договорен размер - лимит	Нетна експозиция към 31.12.2013	Клиент	Договорен размер - лимит	Нетна експозиция към 31.12.2012
Дружество 1	75,008	80,112	Дружество 1	73,464	74,894
Дружество 2	75,916	77,810	Дружество 2	60,000	60,310
Дружество 3	65,850	65,864	Дружество 3	48,636	49,014
Дружество 4	68,255	60,385	Дружество 4	55,249	47,294
Дружество 5	71,697	49,444	Дружество 5	45,047	45,377
Дружество 6	48,070	49,273	Дружество 6	56,197	42,990
Дружество 7	42,246	44,096	Дружество 7	37,835	37,974
Дружество 8	39,420	39,576	Дружество 8	37,253	36,656
Дружество 9	52,844	37,699	Дружество 9	34,412	32,156
Дружество 10	58,969	36,611	Дружество 10	33,771	33,907
Общо	<u>598,275</u>	<u>540,870</u>		<u>481,864</u>	<u>460,572</u>

Общият размер на нетната експозиция за 2013 и 2012 представлява съответно 29.07 % и 27.88 % от кредитите и авансите на клиенти на Групата.

В следната таблица е представен портфейлът на Групата по вид обезпечение:

	2013	2012
Обезпечени с парични средства и ДЦК	125,781	115,103
Обезпечени с ипотека	599,152	514,013
Други обезпечения	992,335	897,179
Необезпечени	177,296	161,880
Разходи за формиране на провизии за загуба от обезценка	(33,712)	(36,076)
Общо	<u>1,860,852</u>	<u>1,652,099</u>

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Качество на кредитния портфейл (продължение)

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2013:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	редовни	75,777	241,892	481	196	-	2,751	37,485
	под наблюдение	3,296	15,369	467	268	-	912	508
	необслужвани	1,540	10,118	778	418	-	1,950	183
	Загуба	3,703	20,121	2,212	1,215	9,964	14,159	134
Общо		84,316	287,500	3,938	2,097	9,964	19,772	38,310
Корпоративно	редовни	1,297	1,443,214	2,301	2,412	-	307	70,298
	под наблюдение	98	10,558	65	101	-	602	24
	необслужвани	54	7,004	335	194	-	906	2
	Загуба	225	27,261	3,617	1,425	17,200	12,125	15
Общо		1,674	1,488,037	6,318	4,132	17,200	13,940	70,339
Бюджет	редовни	9	119,027	-	92	-	-	49
	под наблюдение	-	-	-	-	-	-	-
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
	Загуба	-	-	-	-	-	-	-
Общо		9	119,027	-	92	-	-	49
	Общо портфейл	85,999	1,894,564	10,256	6,321	27,164	33,712	108,698

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2012:

Сегмент	Размер Група	Брой сделки	Дълг	в т. ч просрочия по			Провизии	Неусвоен ангажимент
				главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	редовни	72,037	214,842	530	343	-	2,719	35,042
	под наблюдение	3,695	17,250	549	318	6	986	443
	необслужвани	1,706	13,883	1,274	552	-	2,468	149
	Загуба	3,824	18,115	3,543	1,633	5,616	11,898	117
Общо		81,262	264,090	5,896	2,846	5,622	18,071	35,751
Корпоративно	редовни	1,337	1,328,495	14,511	3,268	-	128	42,937
	под наблюдение	121	12,082	386	97	-	1,359	45
	необслужвани	66	7,202	478	267	-	120	18
	Загуба	275	32,594	7,223	2,282	19,050	16,398	8
Общо		1,799	1,380,373	22,598	5,914	19,050	18,005	43,008
Бюджет	редовни	7	43,712	-	14	-	-	47
	под наблюдение	-	-	-	-	-	-	-
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-
	Загуба	-	-	-	-	-	-	-
Общо		7	43,712	-	14	-	-	47
	Общо портфейл	83,068	1,688,175	28,494	8,774	24,672	36,076	78,806

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от липсата на достатъчно средства, с които Групата да посреща задължения по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Групата е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Групата следва задълженията и ограниченията произтичащи от нормативните актове на банковото законодателство в съответните държави свързани с управлението и надзора върху ликвидността на банките. Групата е обособила специализирани колективни органи за управление на ликвидността, които провеждат възприетата от ръководството на Групата политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулациите на банковото законодателство е коефициента на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи към привлечените средства на Групата.

Групата традиционно поддържа голям обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в Централните банки, които ѝ гарантират безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2013 е приблизително 25% от общите активи на Групата. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност, Групата използва предоставените ресурси и аванси на финансови институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Към 31 декември 2013 те заемат около 7% от общите активи. Облигации издадени от правителството на Република България, от НБРМ и от правителството на РСФСР, които Групата притежава и не е заложила са около 5% от активите ѝ. Поддържайки над 35% от активите си в бързоликвидни активи, Групата е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирали финансови пасиви.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ликвиден риск (продължение)

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2013, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,254	8,452	-	-	-	20,706
Кредити от банки	90		168	7,328	225	7,811
Задължения към други депозанти	1,395,855	406,819	995,761	678,011	4,990	3,481,436
Други привлечени средства	17	34	82	157	778	1,068
Емитирани облигации	-	-	-	-	69,897	69,897
Други задължения	19,017	-	-	-	-	19,017
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	1,427,233	415,305	996,011	685,496	75,890	3,599,935

Финансовите пасиви на Групата са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица. По-голямата част от тях –40% са с остатъчен срок под 1 месец. Традиционно клиентите на Групата предпочитат сключване на договор за депозит с едномесечен срок и предоговарянето му за продължителен период от време. Поради това едномесечните депозити практически са дългосрочен и относително постоянен ресурс за Групата.

Разпределението на финансовите пасиви на Групата към 31 декември 2012, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	35,528	485	-	-	-	36,013
Кредити от банки	162	98	288	5,453	36,149	42,150
Задължения към други депозанти	1,222,811	434,451	805,253	602,059	7,786	3,072,360
Други привлечени средства	52	40	240	668	778	1,778
Подчинени пасиви	-	-	-	-	45,023	45,023
Други задължения	19,634	-	-	-	-	19,634
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	1,278,187	435,074	805,781	608,180	89,736	3,216,958

Пазарен риск

Пазарен е рискът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Групата. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Групата в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

**35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Групата се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Групата използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/ дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Групата, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2013 е отрицателен и е в размер на 882,743 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 31,49%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	243,648	15,427	710	3,034	-	262,819
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	11,469	17,246	19,949	-	-	48,664
Финансови активи държани за търгуване	-	10,167	31,387	3,811	9,556	54,921
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	230,142	112,380	384,846	779,257	354,227	1,860,852
Финансови активи на разположение за продажба	524	2,865	5,523	152,899	25,557	187,368
Финансови активи държани до падеж	2,887	63,916	69,971	112,277	34,500	283,551
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	488,670	222,001	512,386	1,051,278	423,840	2,698,175
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,254	8,452	-	-	-	20,706
Кредити от банки	90	-	168	7,328	225	7,811
Задължения към други депозанти	1,395,128	406,819	995,761	678,738	4,990	3,481,436
Други привлечени средства	17	34	82	157	778	1,068
Емитирани облигации	-	-	-	-	69,897	69,897
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	1,407,489	415,305	996,011	686,223	75,890	3,580,918
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(918,819)	(193,304)	(483,625)	365,055	347,950	(882,743)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Групата на риск от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса отчетен към 31 декември 2013, върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% (2012: 2%) покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година е спадане на нетния лихвен доход с 1,809 хил. лв. (2012: 1,690 хил. лв.)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

**35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Лихвен риск (продължение)

Дисбалансът на Групата между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2012 е отрицателен и е в размер на 822,042 хил. лв. GAP коефициента, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Групата (лихвените активи и капиталовите инструменти) е минус 33.42%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	151,915	7,583	3,002	-	-	172,500
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	37,671	12,860	13,445	-	-	63,976
Финансови активи държани за търгуване	-	-	12	37,303	5	37,320
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	523	923	-	-	-	1,446
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	218,203	98,639	372,350	625,198	337,709	1,652,099
Финансови активи на разположение за продажба	893	9,510	943	119,251	47,670	178,267
Финансови активи държани до падеж	84,796	84,343	2,576	70,932	27,027	269,674
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	504,001	213,858	392,328	852,684	412,411	2,375,282
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	31,787	2,416	1,182	628	-	36,013
Кредити от банки	162	98	288	5,453	36,149	42,150
Задължения към други депозанти	1,222,810	434,451	805,254	602,059	7,786	3,072,360
Други привлечени средства	52	40	240	668	778	1,778
Подчинени пасиви	-	-	-	-	45,023	45,023
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	1,254,811	437,005	806,964	608,808	89,736	3,197,324
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(750,810)	(223,147)	(414,636)	243,876	322,675	(822,042)

Валутен риск

Валутният риск представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Групата в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към еврото е фиксиран със Закон за валутен борд. Дългата позиция на Банката-майка в евро не носи риск за Групата.

Валутни позиции в други валути включват основно активи и пасиви на дъщерното дружество ЦКБ Скопие, деноминирани в македонски денари, което е функционалната валута на дъщерното дружество, както и активи и пасиви на дъщерното дружество ЗАО АКБ ТатИнвестБанк, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, деноминирани в руски рубли, които са функционалната валута на дъщерното дружество.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2013 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	31,075	159,876	8,256	63,612	262,819
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	47,695	969	-	-	48,664
Финансови активи държани за търгуване	97,491	21,415	10,822	2,311	132,039
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	928,568	756,123	89,074	87,087	1,860,852
Финансови активи за продажба	40,916	153,891	11,430	8,959	215,196
Финансови активи до падеж	69,837	90,415	-	123,299	283,551
ОБЩО АКТИВИ	1,215,582	1,182,689	119,582	285,268	2,803,121
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	4,541	13,445	2,272	448	20,706
Кредити от банки	7,072	-	-	739	7,811
Задължения към други депозанти	2,038,970	1,074,740	180,406	187,320	3,481,436
Други привлечени средства	290	-	-	778	1,068
Емитирани облигации	-	69,897	-	-	69,897
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2,050,873	1,158,082	182,678	189,285	3,580,918
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(835,291)	24,607	(63,096)	95,983	(777,797)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

35. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутен риск (продължение)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2012 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	28,217	83,694	23,673	36,916	172,500
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	42,866	21,110	-	-	63,976
Финансови активи държани за търгуване	72,148	12,214	8,621	3,423	96,406
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	1,446	1,446
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	834,277	611,731	141,314	64,777	1,652,099
Финансови активи за продажба	48,976	152,385	47	3,876	205,284
Финансови активи до падеж	58,991	93,507	-	117,176	269,674
ОБЩО АКТИВИ	1,085,475	974,641	173,655	227,614	2,461,385
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	19,532	14,195	1,724	562	36,013
Кредити от банки	40,937	-	-	1,213	42,150
Задължения към други депозанти	1,729,888	993,179	163,082	186,211	3,072,360
Други привлечени средства	1,000	-	-	778	1,778
Подчинени пасиви	45,023	-	-	-	45,023
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	1,836,380	1,007,374	164,806	188,764	3,197,324
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(750,905)	(32,733)	8,849	38,850	(735,939)

Ценови риск

Ценовият риск е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Групата може да претърпи загуба. Основният риск за Групата е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти държани за търгуване да доведе до спадане на нетната печалба. Групата не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на риск е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и инвестициите в договорни фондове от портфейла с финансови активи държани за търгуване – 63,279 хил. лв. (2012 - 46,092 хил. лв.).

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

36. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

Справедливата стойност се определя като сумата, за която един актив може да бъде разменен или пасив уреден между информирани и желаещи страни в честна сделка. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за който информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2013 и 2012 е следната:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива	Справедлива стойност не е налична
2013					
АКТИВИ					
Финансови активи държани за търгуване	132,039	115,729	13,097	3,213	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	-	-	-	-
Финансови активи на разположение за продажба	215,196	143,916	-	70,509	771
ОБЩО АКТИВИ	347,235	259,645	13,097	73,722	771
ПАСИВИ					
Дериватни финансови инструменти	10,860	-	10,860	-	-
ОБЩО ПАСИВИ	10,860	-	10,860	-	-
2012					
АКТИВИ					
Финансови активи държани за търгуване	96,406	80,942	12,252	3,212	-
Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1,446	1,446	-	-	-
Финансови активи на разположение за продажба	205,284	106,200	-	97,951	1,133
ОБЩО АКТИВИ	303,136	188,588	12,252	101,163	1,133
ПАСИВИ					
Дериватни финансови инструменти	8,264	-	8,264	-	-
ОБЩО ПАСИВИ	8,264	-	8,264	-	-

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Групата е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществявала е репо сделки и други. Всичките сделки са сключени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Групата и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпускани, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2013

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго

37. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2013 и 2012 Групата има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2013	Салдо към 31.12.2012
Предприятие-майка		
Получени депозити	95	-
Получен подчинен срочен дълг	-	45,023
Получени средства по емитирани облигации	44,620	-
Отпуснат кредит	1,976	1,977
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	176,959	151,044
Издадени гаранции	19,235	23,959
Репо сделки	15,400	20,838
Други вземания	24,513	27,357
Предоставени депозити	-	20,390
Получени депозити	186,120	193,981
Получени средства по емитирани облигации	5,952	-
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Отпуснати кредити	5,467	5,543
Получени депозити	1,322	1,294

Приходите и разходите, реализирани от Групата през 2013 и 2012 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2013	Обем през 2012
Предприятие-майка		
Приходи от такси и комисиони	7	5
Приходи от лихви	64	56
Разходи за услуги	(756)	(756)
Разходи за лихви	(1,991)	-
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	9,606	10,668
Приходи от такси и комисиони	1,239	1,517
Приходи от услуги	1,098	1,175
Разходи за лихви	(2,327)	(5,037)
Разходи за услуги	(4,595)	(5,663)
Ключов ръководен персонал на Групата или на основния акционер		
Приходи от лихви	222	219
Приходи от такси и комисиони	10	7
Разходи за лихви	(45)	(19)
Разходи за услуги	(206)	(192)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет изплатени през 2013 са на обща стойност 245 хил. лв. (2012: 233 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет изплатени през 2013 са на обща стойност 907 хил. лв. (2012: 875 хил. лв.).

38. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

След датата, към която е съставен годишният консолидиран финансов отчет за 2013 не са настъпили събития, които да окажат съществено влияние върху бъдещото развитие на Групата.